

RAPORT GENERAL DE ACTIVITATE

AL SECȚIILOR
CONSILIULUI EPARHIAL PE ANUL 2024

Anul 2024 a fost marcat de schimbări și evenimente importante la nivel național și internațional, care au influențat viața economică, socială, politică și bisericească a țării noastre.

Alegerile parlamentare, europarlamentare, locale și prezidențiale de anul trecut au captat atenția conaționalilor noștri și au creat uneori agitație, tensiune și dezbinare în societate.

Biserica Ortodoxă Română, neutră din punct de vedere politic, a militat pentru promovarea în societate a valorilor credinței și moralei creștine și a precizat din nou că, potrivit hotărârilor Sfântului Sinod, „arhiereului, preotului, diaconului, monahului și monahiilor le este interzis să facă politică partinică sau să participe la campanii electorale în calitate de susținător(oare)”.

De asemenea, Biserica noastră s-a străduit să mențină în societate un climat de unitate și pace, de armonie și bună înțelegere, de libertate și stabilitate, reafirmând însă angajamentul ferm față de apartenența țării la Uniunea Europeană, spre binele poporului român.

Ținând seama de aceste aspecte, activitatea bisericească, culturală și educațională, economică și patrimonială, social-filantropică și juridică s-a derulat în condiții corespunzătoare și în cadrul regulamentar stabilit prin legislația bisericească.

Raportul de activitate al Secției administrativ-bisericești, coordonată de părintele consilier Mircea Szilágyi precizează că, în eparhia noastră avem 373 de unități și subunități bisericești,

după cum urmează: Centrul eparhial; 6 protopopiate; 274 de parohii (46 de parohii urbane; 228 de parohii rurale; 77 de filii), 2 paraclise; 12 așezăminte monahale (10 mănăstiri, 4 de călugări și 6 de maici, 2 schituri, ambele de monahii).

Cele 274 de parohii din Arhiepiscopia Timișoarei sunt împărțite pe grade, astfel: 46 de parohii în mediul urban, 19 parohii de gradul I urban, 8 parohii de gradul II urban, 19 parohii de gradul III urban; în mediul rural funcționează 228 de parohii: 48 de parohii de gradul I rural, 52 de parohii de gradul II rural, 98 de parohii de gradul III rural, 30 de parohii misionare în mediul rural.

În Arhiepiscopia Timișoarei ostenesec în număr de 1035 angajați, 412 de clerici și 623 de mireni.

Anul trecut au fost săvârșite 9 hirotonii pe seama Catedralei mitropolitane și a unor parohii:

7 preoți (Mădălin-Mihai Adam – Banloc, prot. Deta, Vasile Marenicu – Petroasa Mare, prot. Ucrainian Lugoj, Marian Pîrvu – Timișoara Zona Soarelui, prot. Timișoara II, Alexandru-Dan Adam – Catedrala mitropolitană, Alin-Ionel Ibănescu – Ieccea Mică, prot. Sănnicolau Mare, Viorel-Nelu Velea – Fădimac, prot. Lugoj și Dușan Truș – Sculea, prot. Deta).

De asemenea, au fost hirotoniți 2 diaconi (Răzvan-Florin Ștefan – Timișoara Iosefin, prot. Timișoara I și Adrian-Daniel Anițaș – Uivar, prot. Timișoara I).

Pentru activitatea pastorală deosebită au fost acordate distincții: 3 întru iconom (Vasile Mînea – Bencecu de Sus, Mihai Herghelegiu – Satchinez, Ioan-Liviu Bugariu – Receaș II); 1 întru iconom stavrofor (Vasile Ciotău-Babușcov – Remetea Mare) și 1 întru protosinghel (Ștefan Mateș – măn. Petroasa Mare)

În ceea ce privește mișcările de personal clerical, menționăm că au fost operate 4 numiri în posturi clericale de conducere; 15 de clerici activi au fost transferați sau încadrați în 2024 și 7 preoți au fost pensionați la limită de vârstă.

Din păcate, 6 preoți, toți pensionary, au trecut la cele veșnice: Ioan-Dorel Petcu, Teodor Cocoreanu, Ioan Drăgan, Marius Crășciu, Moisa Simion și Dumitru Vana.

În conformitate cu hotărârea Sfântului Sinod, Centrul eparhial și oficiile protopopești au organizat primul ciclu de conferințe semestriale la data de 15 aprilie 2024, cu tema *Anul omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor*.

Cel de-al doilea ciclu al conferințelor preoțești semestriale a avut loc în zilele 4-5 noiembrie 2024, cu tema *Anul comemorativ al tuturor Sfinților tămăduitori fără de arginți*.

Atenție deosebită a fost acordată examenelor de capacitate preoțească, organizate în sesiunea de primăvară și toamnă. Astfel, la 28 martie 2024, examenul a fost promovat de 4 candidați, iar la 25 noiembrie 2024 tot de către 4 candidați.

Examenele de definitivat și gradul II în preoție (2 octombrie 2024), au fost promovate de 3 candidați (definitivat) și de cinci candidați gradul II.

La examenul pentru gradul I în preoție (5 noiembrie 2024), 6 clerici au susținut lucrările de gradul I, iar 7 clerici au susținut colocviul de admitere la gradul I.

Un număr de 7 clerici și-au echivalat studiile masterale/doctorale cu gradele profesionale din preoție, iar 96 clerici au promovat în tranșe superioare de vechime.

La nivelul eparhiei, în anul 2024 au fost săvârșite:

3.577 de botezuri (cu 339 mai puține față de anul 2023: 3.916);

1.692 de cununii (cu 130 mai puține față de anul 2023: 1.822);

4.548 înmormântări (cu 43 mai puține față de anul 2023: 4.591).

Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Ioan și Preasfințitul Părinte Episcop-vicar Paisie Lugojanul au săvârșit, anul trecut, târnosiri, sfințiri, binecuvântări, slujbe de punere a pietrei de temelie la biserici, capele, paraclise etc.

Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a sfințit capela funerară din parohia Secaș, protopopiatul Lugoj; a târnosit biserica nouă cu hramul „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Sânpetru Mare, protopopiatul Sănnicolau Mare; a binecuvântat lucrările de pictură și lucrările exterioare de la biserica cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” din Bârna, protopopiatul Făget; a sfințit locul și a pus piatra de temelie pentru biserica cu hramurile „Adormirea Maicii Domnului” și „Maica Domnului grabnic ajutătoarea” a parohiei Săcălaz II, protopopiatul Timișoara I; a târnosit noua biserică cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” a mănăstirii Petroasa Mare, protopopiatul Lugoj; a binecuvântat lucrările de reparații și consolidare de la biserica cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae” a parohiei Bencecu de Jos, protopopiatul Timișoara II, duminică, capela funerară din parohia Temerești, protopopiatul Făget, sâmbătă, lucrările de renovare de la biserica cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie” a parohiei Satchinez, protopopiatul Sănnicolau Mare, lucrările de pictură de la biserica cu hramul

„Adormirea Maicii Domnului” din Remetea Mare, protopopiatul Timișoara II, capela funerară din parohia Chizătău, protopopiatul Lugoj, lucrările de pictură de la biserica cu hramul „Pogorârea Duhului Sfânt” a parohiei Recaș I, protopopiatul Timișoara II.

Preasfințitul Părinte Paisie Lugoianul a sfințit biserica de lemn monument istoric din Românești, protopopiatul Făget, duminică, 26 mai 2024 și a sfințit paraclisul parohiei Dumbrăvița III, protopopiatul Timișoara II, duminică, 8 septembrie 2024.

Preasfinția Sa a prezidat conferințele cu preoții în protopopiatele Timișoara I și II, Sănnicolau Mare și Făget, a săvârșit 7 hirotonii de diacon și 1 întru preot și a slujit în mai multe eparhii ale Patriarhiei Române. De asemenea, cu binecuvântarea Părintelui Mitropolit Ioan, a organizat deplasarea cu moaștele Sfântului Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș la mănăstirea Văcărești, Arhiepiscopia Tomisului și la Alba Iulia, în ambele slujiri rostind și cuvântul de învățătură.

Secția culturală, coordonată de părintele vicar Ionel Popescu, a derulat, anul trecut, numeroase manifestări cu caracter cultural, artistic și educațional, în colaborare cu parohiile, oficiile protopopești, mănăstirile, fundațiile și asociațiile bisericești, cu Liceul ortodox „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul” și cu Facultatea de Teologie. De asemenea, astfel de activități au fost organizate și în parteneriat cu Consiliul Județean, Direcția de Cultură, Artă și Patrimoniu, Casa de Cultură a Municipiului Timișoara, Muzeul Satului Bănățean, Universitățile și școlile eparhiei.

Activitățile culturale au fost centrate pe aniversarea unor momente istorice și omagierea personalităților bisericești și laice care au avut un rol important în viața bisericească, culturală și socială, la nivel local, zonal sau național, precum și prin publicarea de materiale dedicate comemorării a 130 de ani de la nașterea mitropolitului Vasile Lazarescu, 10 ani de la plecarea la Domnul a mitropolitului Nicolae Corneanu, 35 de ani de la revoluția din decembrie 1989, comemorarea eroilor martiri și a deportaților în Bărăgan.

De asemenea, au fost marcate două momente importante din viața Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Ioan și anume: aniversarea a 30 de ani de la primirea harului arhieriei și 10 ani de la întronizarea sa la cârma Mitropoliei Banatului.

Spațiul de față nu ne permite a evidenția multitudinea manifestărilor culturale desfășurate la nivelul eparhiei noastre, de aceea le vom trece în revistă doar pe cele care s-au bucurat de mare audiență și au atras un număr considerabil de participanți.

Astfel, prin purtarea de grijă a Părintelui Mitropolit Ioan, la Cinema „Timiș” a avut loc, duminică 18 februarie 2024, premiera de gală a filmului „Ecce homo Brâncoveanu”, în prezența regizorului Dan Pița și a echipei de filmare, premieră la care au participat reprezentanți ai autorităților, ai mediului cultural-academic, preoți și credincioși.

Ca și în anii anteriori, Centrul eparhial a participat la toate manifestările culturale organizate de filiala locală a Academiei Române, de la Ziua Culturii Naționale (15 ianuarie) și până la sfârșitul anului.

La data de 18 aprilie, Înaltpreasfinția Sa a susținut, în aula filialei locale a Academiei, conferința intitulată „Judecata nevinovatului din Nazaret”, onorată de academicieni, profesori universitari, preoți, credincioși.

Cu prilejul aniversării a 80 de ani de la înființarea Universității de Vest, Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan i-a fost conferită, în prezența Consiliului rectorilor din România, „Medalia de aur”, cea mai înaltă distincție a acestei instituții de învățământ superior.

Domnul rector Marilen-Gabriel Pirtea a menționat atunci că această distincție a fost acordată Mitropolitului Banatului „pentru activitatea neobosită de edificare a semenilor și misiunea asumată de a sluji tinerelor caractere, noilor generații, de a oferi studenților modele demne de urmat, prin recunoașterea reperelor adevărate și consacrate, menite să le consolideze profilul intelectual, dar și cel moral și spiritual”.

Anul trecut au fost inițiate și două proiecte importante pentru viața bisericească, cultural-istorică și științifică a eparhiei noastre.

În contextul centenarului Patriarhiei Române, cu binecuvântarea Părintelui Mitropolit Ioan, un colectiv de autori va publica volumul „Preoți ortodocși români din Arhiepiscopia Timișoarei în închisorile comuniste”.

Pentru a răspunde solicitării primite din partea filialei locale a Academiei Române, Centrul eparhial va participa la editarea unui volum enciclopedic, parte a „Enciclopediei Banatului”, care va cuprinde date, informații, documente despre instituțiile, personalitățile ecleziastice, evenimentele și publicațiile bisericești din Banat.

Moștenitoare a unei bogate tradiții corale, eparhia noastră cunoaște un reviriment al muzicii corale bisericești, tot mai multe fiind parohiile în care, la inițiativa preoților, au fost înființate grupuri și coruri de copii, mixte și bărbătești. În acest context,

menționăm participarea corului Catedralei mitropolitane, dirijat de prof. Bogdan Mureșan și a coralei bărbățești „Epifania”, dirijată de prof. Florin-Nicolae Șincari, la Concursul de Muzică Bisericească „Lăudați pe Domnul”, ediția a XVI-a, organizat la Patriarhia Română, la care s-au înscris aproximativ 30 de coruri. La acest concurs național, corului Catedralei i s-a decernat Mențiunea I, iar coralei „Epifania” premiul al II-lea pe țară.

În perioada 22-24 septembrie 2024, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan a participat la Conferința pentru Pace de la Paris, organizată de comunitatea „San Egidio” și a susținut referatul „Pace și iubire între oameni și popoare”, în cadrul Forumului „Religia și rezistența la rău”.

Tot în toamna trecută a fost organizat simpozionul „Istorie, Cultură și Spiritualitate în Banat”, ed. a III-a, manifestare științifică dedicată comemorării a 130 de ani de la nașterea mitropolitului Vasile Lazarescu, 10 ani de la plecarea la Domnul a mitropolitului Nicolae Corneanu și Anului omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor. În cadrul simpozionului a fost prezentat volumul semnat de Părintele Mitropolit Ioan: „Crede. Dumnezeu se ține de cuvânt!” și a fost vernisată expoziția de fotografii și lucrări dedicată mitropolitului Nicolae, organizată în cadrul Colecției de artă bisericească de la Catedrala mitropolitană.

Preotul Ionel Popescu, vicar eparhial, a publicat volumul *Mărturii din țara spicelor de grâu și Preoți ortodocși bănățeni cu Sfânta Cruce sub tricolor – Decembrie '89*, iar la tipografia „Partos” au apărut următoarele cărți: *Sfântul Iustin Popovici, Tâlcuiri la Evanghelia după Ioan*, *Idem, Tâlcuiri la epistolele Sfântului Ioan Teologul* (trad. din limba sârbă); protoiereu-stavrofor Radosav St. Mitic, *Sfântul Ioan Maximovici. Tainicul văzător al sufletelor omenești în amintirea ucenicului său*.

Activitatea editorială a eparhiei noastre cuprinde, de asemenea, revistele „Învierea” și „Altarul Banatului”, Calendarul almanah, revistele parohiale și revistele tipărite pentru alte eparhii etc.

Viața bisericească, pastoral-misionară, cultural-științifică și patrimonial-filantropică este promovată cu ajutorul paginii de internet a Centrului eparhial, a „Ziarului Lumina”, studioului de radio „Învierea”, care realizează și difuzează săptămânal emisiuni pe frecvența posturilor de radio „Trinitas”, Reșița și Timișoara, precum și emisiunile transmise de TV „Trinitas”, TVR 1, TVR Timișoara și TV Europa Nova.

La inițiativa Părintelui Mitropolit Ioan, la finalul anului trecut a fost realizat un proiect unicat la nivel național și anume acela de a posta icoane cu sfinții zilei și texte biblice adecvate pe panourile publicitare amplasate în intersecțiile Timișoarei. Conducătorii auto care staționează la semafor au astfel de posibilitatea de a vizualiza icoanele și textele postate.

Viața culturală a Arhiepiscopiei Timișoarei a fost îmbogățită cu multe manifestări organizate de Centrul eparhial, Facultatea de Teologie, școlile din eparhie, protopopiate, mănăstiri, organizații, asociații și fundații bisericești (ASCOR, Liga studenților, Societatea Femeilor Creștin-Ortodoxe), cum au fost: conferințele, lansările de carte, concertele corale din preajma marilor sărbători, proiecțiile de filme religioase, expozițiile de la Muzeul Catedralei mitropolitane, pelerinajele efectuate în țară și peste hotare, comemorările foștilor deținuți politic, deportați în Bărăgan și eroi ai revoluției din decembrie 1989, articolele și studiile publicate în revistele laice din Timișoara și județul Timiș etc.

Centrul eparhial a intensificat anul trecut parteneriatul cu filiala locală a Academiei Române și cu Universitățile timișorene, cu muzeele locale și cu Centrul de Cultură și Artă al județului, pentru buna desfășurare a manifestărilor cultural-științifice și educaționale.

Sectorul Învățământ și activități cu tineretul, coordonat de părintele consilier Nichifor Tănase, s-a ocupat de buna desfășurare a orei de Religie și a activităților didactice, dintre care amintim: vizitele cu elevii, în contextual Anului omagial, însoțiți de dna inspector pentru religie și de profesori, la Centrele pentru persoanele vârstnice de la Timișoara și Buziaș, inițierea primului curs de formare specific disciplinei religie, avizat de către Ministerul Educației, adresat profesorilor din județul Timiș și profesorilor de religie din țară; derularea proiectului „Cercul de lecturi religioase, a cărui activitate a fost centrată pe dezvoltarea competențelor de lectură și de studiere a Sfintei Scripturi.

Liceul teologic ortodox „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul” are 53 de cadre didactice și 728 elevi, din care 86 la clasele de Teologie. Aceștia au obținut rezultate foarte bune atât la evaluarea națională (locul 8 pe județ), cât și la examenul de bacalaureat (promovabilitate 100%).

Anul trecut, liceul nostru a organizat olimpiadele școlare, faza județeană (religie ortodoxă, cultură și spiritualitate românească) și faza națională (limbi clasice) și a obținut mai multe premii. Astfel, elevul David Gagea, din clasa a XII-a, a obținut premiul

III la disciplina Dogmatică ortodoxă, desfășurată în cadrul Olimpiadei Naționale de Religie pentru seminariile și liceele ortodoxe.

Elevii liceului, coordonați de profesori, au participat la zeci de concursuri județene și pe școală, au organizat „Zilele Educației Ortodoxe”, concerte de colinde, excursii, tabere etc.

La Facultatea de Teologie (UVT) sunt înscriși 104 studenți la licență, 31 la studiile de master și 8 la cursurile de doctorat. La această dată avem 4 profesori abilitați pentru a conduce doctorate în Teologie, dosarul pentru înființarea Școlii doctorale fiind depus la senatul Universității de Vest.

Anul trecut, facultatea a organizat o serie de manifestări științifice, naționale și internaționale, cum au fost: „Teologia și Știința – ochii omului care privesc spre veșnicie”; „Providența divină. Paternitatea, principiul existenței”; „Acta liturgica, historia et divinum verbum”, la care se adaugă tradiționalele conferințe prepascale.

Profesorii teologi și domnii profesori au publicat, de asemenea, următoarele volume: *Knowing God in Light. Theophany and Language* (Münster Litverbag); *Transhumanism in the light of theology, philosophy and science-critical, perspective and Christian metaphysical implications* (Doxologia, Iași); *Ascetism și hagiografie în Antichitatea târzie* (Doxologia); *Mișcarea Deșertului: apariția și dezvoltarea monahismului răsăritean în Antichitatea târzie* (Reîntregirea, Alba Iulia); *Teologie și Teologhisire. Lucrările Simpozionului international de Teologie Polis și Paideia* (Eurostampa, Timișoara și Ed. Universității „Aurel Vlaicu” Arad).

Biroul catehetic eparhial, format din preotul Cristian Tomescu, referent catehetic și 15 responsabili cu cateheza la nivelul eparhiei, a derulat proiectul „Hristos împărtășit copiilor” în 115 parohii, cu circa 2875 copii participanți și 41 grupe de tineri.

În cadrul întâlnirilor cu preoții și profesorii de religie, accentul a fost pus pe colaborarea dintre Biserică și Școală, dintre preotul paroh și profesorul de religie. Astfel, la nivelul protopopiatelor au avut loc 12 întâlniri catehetice, în cadrul cărora a fost promovat și Concursul Național catehetic 2024, ed. A XVI-a, „Hristos-Cuvântul care vindecă”, participanții fiind premiați de ziua copilului, la Muzeul Satului Bănățean.

Sectorul economic-financiar, coordonat de părintele consilier Cristian Constantin, a asigurat, din punct de vedere financiar, buna derulare a tuturor activităților și proiectelor desfășurate de toate sectoarele eparhiale, menținând echilibrul situației financiare a Centrului eparhial.

Printr-o atentă valorificare a resurselor, Centrul eparhial a încheiat anul financiar 2024 fără restanțe către bugetul de stat, toate operațiunile economico-financiare privind exercițiul financiar fiind consemnate în documentele legale și contabilizate corect.

Sectoarele eparhiale cu activitate economică ale Centrului eparhial sunt:

- Atelierul de lumânări – coordonat de preotul Ștefan Mezin, a realizat 93,2 tone de lumânări (de parafină și ceară);

- Depozitul de colportaj și Magaziunul de obiecte bisericești – coordonat de Răzvan-Ioan Munteanu, a asigurat aprovizionarea cu cărți, obiecte de cult, colportaj pentru toată eparhia;

- Centrul de pelerinaje eparhial Partoș – coordonat de diacon Lucian Florea, a organizat 87 de pelerinaje cu aproximativ 4.150 de pelerini participanți;

- Tipografia eparhială – SC Partoș SRL, condusă de preotul administrator Marian Pârvu, contribuie la consolidarea bugetului eparhial pein achitarea chiriei și desfășoară o activitate apreciabilă de tipărire cărți, reviste, pliante, broșuri, atât pentru Centrul eparhial cât și pentru instituțiile și firmele laice.

La capitolul venituri menționăm donațiile credincioșilor de la Catedrala mitropolitană. Corecta gestionare a acestora, precum și capacitatea de a atrage numeroase sponsorizări necesare bunei desfășurări a activităților specifice a contribuit substanțial la bunul mers al activității noastre economice și financiare.

La acestea se adaugă sprijinul oferit din partea autorităților centrale, județene și locale pentru diverse lucrări de construcție și reabilitare în baza Ord.Guv. nr.82/2001, cât și sprijinul primit de la bugetul de stat pentru salarizarea personalului clerical și neclerical în baza Legii nr.284/2010.

În comparație cu anul 2023, activitatea economică a Centrului eparhial din exercițiul financiar încheiat s-a diversificat și a înregistrat o creștere substanțială.

Activitatea economico-financiară și administrativ-patrimonială a unităților de cult din cuprinsul eparhiei s-a desfășurat cu respectarea prevederilor Statutului BOR, a hotărârilor Sfântului

Sinod, ale Adunării Eparhiale, respectiv ale Consiliului și Permanenței Consiliului Eparhial.

Resursele financiare de care dispun parohiile și mănăstirile din cuprinsul eparhiei noastre sunt asigurate din donațiile credincioșilor, veniturile obținute din arendarea terenurilor agricole, pășunilor sau din exploatarea fondului forestier, din închirierea imobilelor, la care se adaugă sprijinul primit din partea bugetului de stat atât pentru salarizare, cât și pentru lucrările de pictură, construcție sau reabilitare ale locașurilor de cult și ale edificiilor bisericești.

Urmare hotărârii Sfântului Sinod nr.3781/2009, la Centrul nostru eparhial a fost organizat Corpul de control financiar, aflat sub directa subordonare a Chiriarhului, cu scopul evitării unor abateri și încălcări ale normelor de disciplină financiar-contabilă și administrativ-patrimonială de către toate unitățile noastre bisericești. În acest scop, părintele inspector eparhial Marius-Petru Sfercoci a fost numit în postul de consilier eparhial coordonator al acestui sector, iar domnul Cristian Petrusc în postul de inspector eparhial, ambii având studii superioare economice și experiență în domeniu.

O noutate va fi înființarea în acest an a unui Corp de control financiar și audit intern la nivel mitropolitan, în virtutea dreptului de devoluțiune a Părintelui Mitropolit Ioan în eparhiile sufragane cu următoarele atribuții: verificarea situației financiare și patrimoniale a eparhiilor sufragane, precum și respectarea legislației în vigoare și a reglementărilor ecleziale în ceea ce privește organizarea și funcționarea centrelor eparhiale sufragane.

În atenta supraveghere a Sectorului economic s-au aflat lucrările de pictură aflate în lucru și cele pregătite să înceapă. Pentru acestea sunt întocmite și avizate devizele de pictură, organizate licitațiile privind adjudecarea lucrărilor și executarea propriu-zisă a lucrărilor de pictură de către pictori specialiști autorizați de Comisia de Pictură Bisericească.

Astfel, în anul 2024 au fost întocmite și aprobate 4 dosare de pictură la bisericile parohiilor Timișoara Ciarda Roșie, Surducu Mic, Giroc și la Mănăstirea „Izvorul Miron” Românești; 4 licitații de adjudecare a lucrărilor de pictură de la bisericile parohiilor Făget I, Drinova, Sudriaș și mănăstirii „Izvorul Miron” Românești, precum și adjudecarea lucrărilor de restaurare a picturii bisericii parohiei Timișoara Elisabetin; pe 9 șantiere se execută lucrări de pictură la mănăstirea Dobrești și parohiile Biled, Timișoara Zona Steaua, Tomești, Lugoj Cotu Mic, Ohaba Română, Sudriaș, Drinova

precum și filia Sânmartinu Sârbesc (a parohiei Diniaș) precum și lucrarea de restaurare a picturii bisericii parohiei Timișoara Elisabetin; lucrările de pictură la 2 biserici au fost recepționate: parohia Visag și mănăstirea Petroasa Mare; din cauza lipsei fondurilor, nu au fost reluate lucrările de pe 2 șantiere: parohia Timișoara Calea Lugojului și parohia Deta.

La fel ca în anii precedenți, preoții și credincioșii eparhiei noastre au contribuit la construirea Catedralei Naționale cu suma de 185.360 lei.

Împreună cu celelalte eparhii ale Patriarhiei Române, eparhia noastră susține financiar posturile de radio și televiziune „Trinitas”.

O altă preocupare a Sectorului Economic a fost aceea de a sprijini financiar parohiile cu venituri reduse, ai căror preoți slujitori au restanțe la ridicarea salariului lunar. În acest sens este constituit Fondul eparhial pentru solidaritate creștină, la care contribuie cu diferite sume parohiile urbane și rurale. Prin acest fond, anul trecut au fost sprijiniți 40 de preoți de la parohiile rurale și misionare, cu suma totală de 436.977 lei.

Casa de Ajutor Reciproc a Clerului și Angajaților Bisericești din Arhiepiscopia Timișoarei, instituție cu scop misionar și solidaritate creștină, funcționează în conformitate cu prevederile statutare bisericești și are 1.025 membri: 934 activi, 72 pensionari, la care se adaugă 19 angajați ai Episcopiei Sârbe.

Sectorul Patrimoniu și Construcții, coordonat de părintele consilier Timotei Anișorac, împreună cu părintele inspector eparhial Cristian Păiș și părintele diacon Constantin Diaconescu, a continuat lucrările de construcții la bisericile noi, de reparații capitale și curente, construcții și reparații capitale la casele parohiale, Centrele Sociale și Educationale, construirea de capele mortuare, corpuri de chilii, lumânărare și alte edificii bisericești.

O resursă importantă de timp a fost alocată procesului de elaborare a documentațiilor tehnice, avizelor specifice, devizelor și antemăsurătorilor, (*corespondența de 1800 de emailuri, întocmire a peste 450 de devize și peste 900 de situații de lucrări*), precum și pentru justificarea sumelor primite ca sprijin financiar de la autoritățile statului (Consiliul Județean - 68 de obiective, Primăria Mun. Timișoara - 3 obiective, Secretariatul de Stat pentru Culte, 168 de dosare depuse și 51 obiective finanțate, finanțare achiziție Ansamblu Cladiri – Liceul de arte). Până la sfârșitul anului au fost derulate lucrări la peste 80 de obiective și parohii- unele cu câte două sau 3 tipuri de lucrări- 21 construcții biserici noi, capele

mortuare, reparatii curente si capitale la biserici, - case parohiale, anexe centrale, lumânărare si alte edificii bisericesti - fonduri derulate si justificate în valoare totala de peste 27.000.000 lei (aproximativ 5.500.000 Euro).

La Centrul Eparhial au fost finalizate in proportie de 97 % lucrarile la Centrul crestin ortodox pentru tineret de pe str. Eminescu, nr.6 și au fost realizate lucrări ample la acoperișul Catedralei mitropolitane. Astfel, s-a intervenit la înlocuirea țiglelor sparte cu țiglă ornamentată și au fost înlocuite glafurile, fiind efectuate și lucrări de hidroizolație (aproximativ 1360 mp). La acestea se adaugă înlocuirea sistemului de evacuare a apelor pluviale, jgheburilor și burlanelor. Sectorul a boținut, pentru realizarea acestor lucrări, toate avizele de la Direcția de Cultură a Județului Timiș și autorizația de construire din partea Primăriei Timișoara.

La Liceul Ortodox „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul” a fost întocmit proiectul si s-a realizat troița-clopotniță (structura, finisaje, automatizare clopote si icoane mozaic). Pentru sala de sport au fost făcute pardoseli noi și s-a amenajat un teren de sport prin turnare platforme betonate. Ample reparații și lucrări de întreținere și igienizare au fost făcute și la sălile de clasă.

Lucrări de instalații electrice, supraveghere video, alarmare, foto-video, curenți slabi, dotări laboratoare au fost făcute la fosta clădire a Inspectoratului Școlar (Bvd. C.D. Loga nr.3). Evaluări imobiliare, documentații în vederea achiziției clădire și teren, întocmirea dosarului si obtinerea finanțării de la Guvernul Romaniei prin Secretariatul de Stat pentru Culte Bucuresti fiind realizate și la fosta clădire a Liceului de Arte, cu o suprafață de 8.365 mp (clădiri și teren). La această clădire a fost reabilitată integral învelitoarea acoperișului din țiglă ceramică tip solzi și au fost realizate consolidări șarpantă, glafuri, sorturi, sisteme de evacuare a apelor pluviale, pe o suprafață de 3300 mp.

Lucrările pentru edificarea a 21-a de biserici noi au continuat și anul trecut. Acestea sunt: Timisoara Zona Steaua, Giroc, Ionel, Liebling, filia Mănăstire a parohiei Berecuța- Manastire, Moravita, filia Giera, Hodos-Darova, Dumbravita Banat II, Dumbrăvița 3, biserica Sf. Gheorghe- Zona Câmpului, filia Dolaț a parohiei Livezile, filia Ghizela a parohiei Hisiaș, filia Sânmartinu Sârbesc-Diniaș, Timișoara Fabric Est, Dudeștii Noi, Uihei, Blașcovici, Ronaț, Biserica Nouă Sânnicolau Mare (str. Caransebeșului). Au continuat, totodată, lucrările începute la capelele mortuare:

Jupani-Sudriaș, Izvin, Măguri-Cireșu, Jdioara, Sintești, Ohaba Forgaci, Utvin, Beregsău Mic, Secaș, Silagiu și Temerești.

La bisericile parohiale din Carani, Peciu Nou, Buziaș I, Jena, Racovița, Opațița și mănăstirea Morisena au fost înlocuite turlele, aflate în stare de degradare, cu unele noi.

Pentru bisericile din: Carani, Cenei, Calea Lugojului, Buziaș I, Criciova, Drăgoiești, Fădimac, Topolovățu Mic, Sinersig, Honorici, Jdioara, Teș-filia Hodoș, mănăstirea Morisena Cenad, Lovrin au fost făcute acoperișuri noi cu învelitoare din cupru, titan, zinc și țiglă ceramică solzi.

Hidroizolații perimetrale prin taiere au fost realizate la bisericile Jabăr, Sânmăndrei, Jena și Gătaia, iar reparații capitale și consolidări, fațade, instalații termice, electrice, sanitare și sisteme de panouri fotovoltaice au fost realizate la 60 de obiective bisericesti.

Corpul de control financiar și audit intern, coordonat de părintele inspector eparhial Marius Sfercoci, a efectuat inspecții financiare în vederea îndrumării, coordonării și supravegherii activității administrativ-financiare, pastoral-misionare și social-filantropice a Oficiilor protopopești și parohiale, precum și a mănăstirilor, avându-se în vedere și activitatea Atelierului de lumânări, a Depozitului de colportaj și a Tipografiei SC Partoș SRL, unde unic administrator este Arhiepiscopia Timișoarei.

Anual sau ori de câte ori este nevoie, se desfășoară ședințe de lucru cu toți responsabilii financiari de la Centrul eparhial și oficiile protopopești, în vederea comunicării reglementărilor fiscale care privesc și activitatea economică-financiară a Bisericii și aplicării acestora unitar și corect în toate unitățile de cult.

Pentru implementarea proiectelor privind lucrările de construcție, consolidare și reparații ale lăcașelor de cult, a Centrelor social-medice sau educațional-culturale, cofinanțate de către Primăriile locale, Consiliul Județean, inclusiv Secretariatul de Stat pentru Culte, Sectorul economic-financiar dimpreună cu Sectorul Patrimoniu și Construcții bisericesti supraveghează și coordonează întocmirea dosarelor de justificare, conform regulamentelor și a ghidurilor de accesare pentru sprijinul financiar acordat.

Activitatea administrativ-financiară a Oficiilor protopopești este controlată periodic, întocmindu-se rapoarte financiare și administrative de constatare.

După un grafic de inspecții întocmit în prealabil și aprobat de Chiriarh , inspectorul eparhial cu atribuții de control financiar, părinții protopopi împreună cu contabilii de la protopopiate au

efectuat inspecții financiare și au întocmit procese verbale de control financiar intern, cu situația financiară, precum și aspecte ale vieții administrative. Pe lângă documentele financiare, au fost inspectate biblioteca, arhiva, matricolele parohiale, registrele de corespondență cu scopul de a fi aduse la zi și păstrate în bună rânduială. De asemenea, a urmărit modul de punere în aplicare a hotărârilor Sfântului Sinod și ale organismelor eparhiale. Pentru o mai bună prezentare a realității patrimoniului bisericesc, controlul a vizat verificarea stării bisericilor, caselor parohiale, cimitirelor și a altor imobile parohiale, precum și modul în care acestea sunt administrate și întreținute.

Nu au fost constatate abateri grave și nici prejudicii însemnate, ele fiind remediate fie la momentul controlului, fie în termenul dispus prin măsurile date.

Din anul 2017, a fost implementat un program informatic de contabilitate-gestiune cu licență pentru parohii și mănăstiri, care corespunde prevederile Legii Contabilității nr. 82/1991, republicată și actualizată prin Legea 121/2015 și prin OUG 57/2015 și care în prezent este utilizat de parohii și mănăstiri.

În acest sens, implementarea programului informatic a venit în ajutorul preotului paroh simplificând substanțial, pe de-o parte, modul de evidențiere a operațiunilor contabile, iar, pe de altă parte, reflectând fidel și transparent exercițiul financiar al anului. De asemenea, programul cuprinde module de lucru pentru evidențierea distinctă a conscripției parohiale, a bibliotecii și a arhivei, a registrului de mijloace fixe și obiectelor de inventar, registrul partiz, registrul pangar, registrul materiale, registrul evidență cimitir, generarea automată la sfârșitul anului a execuției bugetare și a altor rapoarte.

Totodată, s-a acordat o atenție deosebită preoților debutanți, care au fost ajutați și îndrumați în activitatea pastorală și administrativă, pentru întocmirea cu fidelitate a documentelor de gestiune și buna desfășurare a întregii activități.

De asemenea, aceeași atenție a fost acordată și preoților care urmează să se pensioneze, fiind astfel preîntâmpinate situațiile legate de predarea gestiunii, a inventarului și a patrimoniului.

Serviciul juridic, coordonat de părintele consilier Ioan Bălăngean, a desfășurat o serie de activități bazate pe respectarea Statutului BOR, a regulamentelor bisericești, a hotărârilor Sfântului

Sinod al Bisericii noastre, a hotărârilor organelor de conducere eparhiale și a legislației civile în vigoare.

Astfel, au fost întocmite contracte, acorduri, convenții pentru Arhiepiscopie sau pentru unele unități bisericești subordonate, au fost negociate, verificate, completate sau modificate, contracte ale parohiilor și ale eparhiei. Anul trecut, au fost aprobate 128 de contracte de arendare; 26 contracte de închiriere; 1 contract de schimb de teren; 4 contracte de cumpărare imobil; un contract de vânzare imobil; au fost acceptate ca donații (sau transmise cu titlu gratuit) 3 imobile; au fost donate (sau transmise cu titlu gratuit) 4 imobile. De asemenea, au fost încheiate contracte de comodat și au fost prelungite, modificate și reziliate contracte și dezmembrări de teren.

Printr-o gestionare eficientă și o verificare atentă a contractelor, în acest moment, valoarea de arendare a terenurilor a crescu față de anul trecut, ca și valoarea contractelor de închiriere.

Urmare implicării directe a Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopia a cumpărat imobilul situat pe Bd. C.D. Loga nr 3, cu teren intravilan în suprafață de 1180 mp și construcția, casa cu 1 etaj, cu suprafața la sol de 511 mp, imobilul situat pe Bd. Mihai Eminescu, nr. 2, constând în teren intravilan în suprafață de 7.185 mp. Anul trecut, în urma unor negocieri îndelungate cu Primăria Timișoara, locația a fost închiriată unei grădinițe.

Suprafețele de 1860 mp și 1400 mp, din terenul situat pe Bdv C.D. Loga nr.3, au fost închiriate ca parcuri, pe o perioada de 2 ani.

Totodată, terenul agricol al Arhiepiscopiei, a fost arendat pentru o perioadă 3 ani.

Cu purtarea de grijă a Părintelui Mitropolit Ioan, au fost purtate discuții cu reprezentanți ai diferitelor autorități locale și județene în vederea restituirii proprietăților pentru parohiile care nu au fost puse în posesie cu terenurile validate de comisiile de fond funciar - ADS Giera (aprox 479 ha), însă cu toate eforturile depuse nu s-a ajuns la un rezultat pozitiv. În anul 2023 a fost depusă în instanța de judecată o acțiune comună a parohiilor în cauză, pentru atribuirea suprafețelor de teren, iar în decembrie 2024, Judecătoria Deta (prima instanță) a dat câștig de cauză parohiilor.

Pentru clarificarea situației conacului Banloc, au avut loc întâlniri și discuții între reprezentanții Arhiepiscopiei și cei ai primăriei din localitate.

Serviciul juridic a urmărit și verificat corectitudinea și legalitatea documentelor în cazul intenției de vânzare a unor imobile din cuprinsul eparhiei: schimburi de teren (Sânandrei); acceptări de donații imobile (Șandra, Jimbolia, Sacalaz), cumpărare imobile (Jabăr, Mănăstirea Partoș), cedarea de teren pentru construirea unor capele funerare, închirieri de imobile, arendare de terenuri, etc. Același serviciu s-a ocupat de legalitatea terenurilor pentru construirea unor capele funerare și de schimburile de imobile. Tot serviciul juridic a certificat legalitatea cumpărării de către mănăstirea Partoș a imobilului intravilan, în suprafață de 2600 mp; a imobilului intravilan, casă și teren în suprafață de 518 mp și a imobilului intravilan, casă și teren în suprafață de 2736 mp.

Parohia Jabăr a cumpărat imobilul extravilan, în suprafață de 2800 mp, parohiei Jimbolia i-a fost transmis cu titlu gratuit, în baza Legii nr.239/2007, imobilul, teren în suprafață de 507 mp și construcția - capela ortodoxă, aceeași situație fiind la parohiile Săcălaz și Șandra.

Anul trecut au fost actualizate documentațiile la analiza de risc la securitate fizică, pentru unitățile de cult ale eparhiei: parohiale și mănăstirești.

De-a lungul anului au continuat acțiunile de intabulare a bunurilor imobile și de actualizare a denumirilor din CF, de corectare a înscrisurilor în CF pentru o serie de parohii.

Sectorul social filantropic și misionar, coordonat de către părintele consilier Cristian Pavel, a desfășurat, activități de asistență socio-medicală și filantropică prin Centrul eparhial, Fundația Filantropia, parohii, mănăstiri și ONG-urile care funcționează cu binecuvântarea Bisericii.

Astfel, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a acordat o atenție deosebită unităților medicale, spitalelor din eparhia Timișoarei (în mod special celor de psihiatrie din Gataia și Jebel) și instituțiilor furnizoare de asistență socială DAS Timisoara, DGASPC Timis, Penitenciarul Timisoara...etc, contribuind la creșterea calității serviciilor medicale, sociale și de rezidență prin oferirea de alimente, mobilier și echipamente.

Prin implicarea directă a Parintelui Mitropolit, a fost renovată casa parohială din parohia Livezile și familia preotului a fost sprijinită material. În localitatea Sacosu Turcesc, Centrul eparhial, prin purtarea de grijă a Chiriarhului, s-au executat lucrări de extindere la casa unei familii cu 13 copii. O altă casă a fost ridicată

în localitatea Bazoșu Vechi și dată în folosință unei familii cu 5 copii, cu sprijinul financiar al parohiei Timișoara Iosefin și al Fundației „Ioan Olariu”.

Fundația Filantropia Timișoara a implementat următoarele proiecte: a) *Centre comunitare integrate - program strategic de creștere a accesului populației vulnerabile la servicii socio-medico-educative de calitate*, în localitățile: Făget, Margina, Topolovățu Mare, Buziaș, Periam (Fonduri norvegiene); b) *Informare, Calificare și Angajare, ICA* proiect finanțat prin GAL Timișoara și POCU, *Centrul de formare* situat în Timișoara str. Moise Nicoară 17; c) *Împreună pentru o comunitate mai bună*, proiect finanțat prin Gal Freidorf și POCU.

Partener în cadrul proiectului *Primul Student în Familie*, alături de Universitatea Științele Vieții, împreună cu liceele din Marghita și Făget. Parohia Timișoara Fabric Vest a licențiat și administrat - *Centrul Social (zona Fabric)* finanțat prin Gal Timișoara și POR. Anul trecut a fost obținută autorizația de construire pentru proiectul *AfiOM – Multiplex Filantropic Timișoara* și s-a dat ordinul de începere a lucrărilor. Grădinița Brâncoveanu, cu finanțare prin CNI, are semnat contractul de execuție și se fac pregătiri pentru începerea lucrărilor. Centrele de zi pentru copii de la Deta și Lugoj, serviciul pentru persoane cu scleroza multiplă, Așezământul pentru vârstnici de la Checea, Complexul de servicii de la Partoș au necesitat sprijin pentru menținerea calității serviciilor.

În anul 2024, de serviciile sociale ale eparhiei au beneficiat 18.773 de beneficiari. Demnă de subliniat este activitatea filantropică derulată de Centrul eparhial și parohia Fabric Vest care au investit în activitățile desfășurate suma de 1.706.646 lei. Mănăstirile și parohiile au oferit, la rândul lor, ajutoare materiale și financiare în sumă de 1.347.340 lei, familiilor și persoanelor nevoiașе.

Fundația „Filantropia” Timișoara a asigurat servicii sociale în suma de 1.524.598 lei, iar fundațiile și asociațiile bisericești au acordat ajutoare în suma de 2.081.471 lei. Prin programul „Masa Bucuriei” au fost dăruite alimente în sumă de 164.334 lei. Așadar, suma totală folosită la nivelul eparhiei noastre, în anul 2024, pentru susținerea activității social-filantropice a fost de 6.824.389 lei.

Activitatea filantropică a eparhiei noastre a fost sprijinită de Fundația „Preot Ioan Olariu” și parohia Timișoara Iosefin, de Societatea Femeilor Creștin-Ortodoxă din Timișoara, de parohiile Timișoara Fabric Vest, Timișoara Viile Fabric, Timișoara „Sfântul

Ilie” Fabric, Timișoara Dacia, Săcălaz, Giroc, Jimbolia, „Adormirea Maicii Domnului” și „Învierea Domnului” Lugoj, Giarmata Vii, mănăstirile Partoș și Românești și ASCOR.

La acestea de adaugă faptele milei creștine savârșite de preoți, monahi și credincioși, care nu sunt cuprinse în raportul prezent.

Aceasta este, pe scurt, activitatea pastoral-misionară, culturală și educațională, economică și patrimonială, juridică și social-filantropică desfășurată în anul 2024, de către secțiile Centrului eparhial, protopopiatele, parohiile, mănăstirile, Facultatea de Teologie, Liceul ortodox „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul” și celelalte școli din eparhie, de asociațiile și fundațiile bisericești, pentru care aducem slavă și mulțumire bunului Dumnezeu, Cel în Treime preamărit.

Biroul de presă al Centrului eparhial